

NATIONAL ACADEMY OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE

NATIONAL SCIENTIFIC CENTER
«TAIROV INSTITUTE OF VITICULTURE AND WINE-
MAKING»

ПРОГРАМА
розвитку Національного наукового центру
«Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова»

Розвиток кадрового потенціалу

Поліпшення кадрового складу

За 5 років збільшилася кількість докторів наук – було 4, зараз 8, кількість кандидатів наук складає зараз 34, в тому числі 1 PhD.

При цьому з цієї кількості 10 осіб, які набули ступінь доктора та кандидата наук, були працівниками нашої установи, тобто відбулося поліпшення не за рахунок прийняття на роботу нових одиниць, а за рахунок покращення власного потенціалу.

6 співробітників отримали звання старшого дослідника

Фінансова діяльність ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» (2020 – 2024 рр.)

Роки	Загальний фонд, млн. грн	Спец фонд, млн. грн
2020	7, 146	2, 669
2021	8,994	2,927
2022	9,135	2,548
2023	7,945	3,434
2024	9,623	3,857

У 2024 році на 1 грн бюджетного фінансування зароблено 0, 40 грн.

Додатковим внеском до спецфонду стали два гранти, один з яких (грант FAO) склав 7500 \$ (310 425 грн) – отримання генератору потужністю 24 кВт який забезпечить збереження колекцій винних дріжджів, матеріалу винограду в культурі in vitro та безперервні процеси в акредитованих (та тих що знаходяться в процесі акредитації) лабораторіях – а саме роботу real-time PCR приладу, газового та рідинного хроматографів та мас-спектрометра ізотопних співвідношень. Вартість другого гранту (Одеська ОДА) склала 250 тис. грн, він був спрямований на підтримку сортів в Реєстрі сортів рослин України. Крім того, було отримано цільове державне фінансування на придбання мас-спектрометру ізотопних співвідношень та іншого обладнання на загальну суму 35 млн грн.

Торговий дім як комплексний проект

В рамках реалізації концепції торгового дому, у 2022 р. ННЦ «ІВІВ ім. В.Є.Тайрова» вперше за історію свого існування відкрив фірмовий магазин, де споживачі можуть придбати оригінальну натуральну продукцію. Обсяги продажу у 2023 2024 роках р. склали приблизно 100 декалітрів на рік

Співробітництво із Комітетом ВР України з питань аграрної та земельної політики та участь в робочій групі Мінагрополітики є шляхом до вдосконалення законодавства в галузі виноградарства і виноробства та запровадження реальної системи контролю автентичності вина в Україні.

На першому етапі Робочою групою Міністерства аграрної політики та продовольства України, у складі якої я працюю вже понад 5 років – було внесено зміни та доповнення до Закону України «Про виноград, вино і продукти виноградарства». Триває розробка пакету підзаконних актів для функціонування Закону. Триває розробка «Стратегії відновлення виноградарства України».

Проведена велика робота щодо започаткування роботи системи простежуваності виноробної продукції та контролю якості. Для цього у 2025 році планується початок її функціонування в Одеській області (у співпраці з ООДА). З цією метою було забезпечено фінансування створення лабораторії контролю якості вина на суму 35 млн грн та придбано обладнання, основною складовою якого є мас-спектрометр ізотопних співвідношень. Зараз триває налаштування та калібрування обладнання лабораторії, визначено складові, які потребують додаткового придбання, підготовлено пакет документів на акредитацію та визначено можливості навчання співробітників лабораторії за кордоном. Крім того, для належного функціонування системи контролю у 2025 році за сприяння та фінансування ОВА буде оновлено базу даних Кадастру виноградників Одеської області та його програмне забезпечення.

Система контролю якості винопродукції Одеської області

У 2024 році після консультацій із зацікавленими установами-виконавцями Одеська ОДА запропонувала у 2025 році профінансувати реалізацію пілотного проекту в межах області стосовно створення дієвої системи контролю якості вино продукції, що буде передувати запровадженню загальноукраїнській системі. Система включає:

- оновлення програмного продукту Vin-Cad-Ukr та створення платформи для реєстрації виновиробників онлайн;
- оновлення бази даних Кадастру виноградників Одеської області;
- акредитацію та початок роботи лабораторії контролю якості винопродукції ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» із застосуванням можливостей мас-спектрометру ізотопних співвідношень.

СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ – ПОПЕРЕДНІ КРОКИ

- 1. Створення Кадастру виноградників Одеської області на ампелоекологічних засадах як попередника Реєстру виноградників**
 - 2. Створення програмного продукту Vin-Cad-Ukr**
 - 3. Акредитація двох лабораторій за ISO 17-025 (хіміко-аналітична лабораторія відділу виноробства та лабораторія вірусології і мікробіології)**
 - 4. Участь у двох міжнародних проектах з географічних зазначень (проект ЄС «Підтримка розвитку географічних зазначень в Україні» та проект ЄС**
 - 5. Участь у двох регіональних програмах за підтримки ООДА (регіональні програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області 2014-2018 та 2019-2023 рр.) з питань створення бази даних кадастру виноградників області та створення регіональних об'єктів в системі географічних зазначень для вин та винограду**
 - 6. Придбання обладнання для визначення фальсифікації ВИН (мас-спектрометр ізотопних співвідношень)**
-

СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ – НАСТУПНІ КРОКИ. ДАЛІ БУДЕ – АБО ЩО ДЛЯ ЦЬОГО ПОТРІБНО

- 1. Створення Реєстру виноградарів. Контроль кількості та якості врожаю на підставі декларації виробника та контроль «від виноградаря до пляшки»**
 - 2. Створення програмної платформи для функціонування Реєстру виноградарів**
 - 3. Запуск методу мас-спектрометрії ізотопних співвідношень для виявлення фальсифікату вин та встановлення автентичності вина, навчання фахівців.**
 - 4. Акредітація лабораторії контролю якості вина за ISO 17-025**
 - 5. Створення лабораторії сенсорного аналізу вин**
 - 6. Запуск пробної версії системи контролю якості вин в Одеській області**
-

Співробітництво з Таїровською територіальною громадою

11

Отримано Охоронне зобов'язання від 25.08.2022 р № ППСМ/МЗ-16 для парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендропарк «Таїровський». Планується наукове обґрунтування та часткова реконструкція насаджень

Сумісна участь у проєкті UNDP

Таїровська селищна рада.

Участь в Програмі розвитку туризму на 2021 – 2025 роки

Лабораторія вірусології та мікробіології – контроль ГМО у сільськогосподарській сировині та продукції (з 2011 по 2024 роки); лабораторія контролю якості вин (з 2015 по 2020 роки (із правом видання сертифікату VI)

Мас-спектрометрія ізотопних співвідношень – можливість розрізнити біотичні компоненти (механізм фотосинтезу цукрів, спиртове бродіння тощо) та абіотичні компоненти (географічне походження, загальні кліматичні умови, температура та опади протягом вегетації тощо)

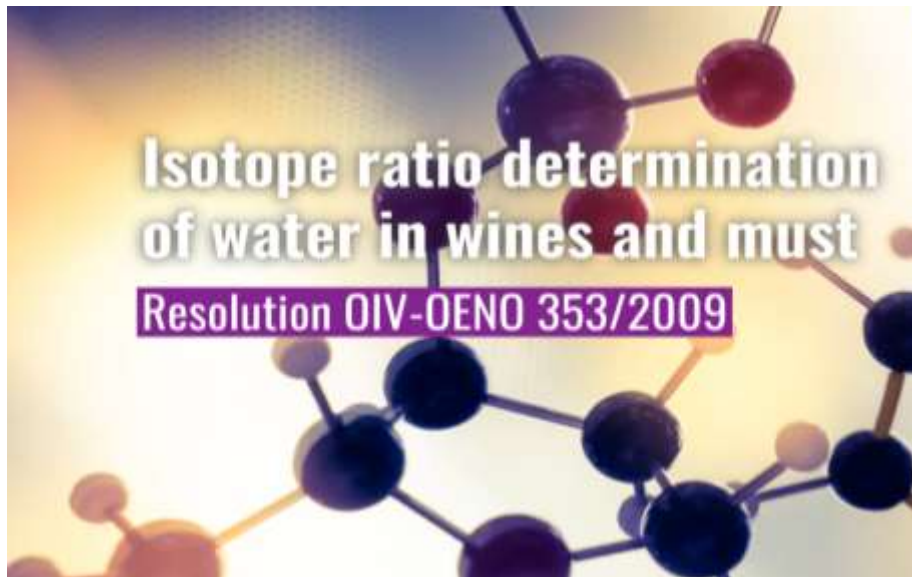

OIV – СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МАС-СПЕКТРОМЕТРІЇ ІЗОТОПНИХ СПІВВІДНОШЕНЬ ДЛЯ АУТЕНТИФІКАЦІЇ ВИН

13

**International Organisation
of Vine and Wine**
Intergovernmental Organisation

INTERNATIONAL ORGANISATION OF VINE AND WINE

COMPENDIUM OF INTERNATIONAL METHODS OF WINE AND MUST ANALYSIS

EXTRAITS 2012

VOLUME 1

OCT 1999

*Resolutions adopted by the 19th General Assembly
6th July 2011 – Paris (France)*

OIV - 35 Rue de Moulins, 75005 Paris

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА і ВИНОРІБСТВА ім. В.Є. ТАЇРОВА»

Міжнародне співробітництво

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ТА ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ВИНОГРАДАРСТВА І ВИНОРОБСТВА В УКРАЇНІ

**Проект ЄС «Інституційна та
політична реформа
дрібномасштабного сільського
господарства (IPRSA)»**

Проект ЄС «Підтримка розвитку географічних зазначень в Україні»
Саверіо Савіо (Італія) - керівник Проекту, експерт з питань сільського господарства, керівник ряду проектів технічної допомоги;
Дарко Якшич (Сербія) - ключовий експерт Проекту з питань географічних зазначень. Створював європейської моделі систем географічних зазначень для вина в Сербії та Чорногорії;
Фредерик Жулія (Франція) - неключовий старший експерт з питань створення системи географічних зазначень і зонування виноградарства, покращення якості вина, розробки експортних стратегій. Брав участь в створенні географічних зазначень в країнах Східної Європи (БЮРМ, Молдова, Грузія).

Співробітництво з проектом Міжнародного Торгового Центру - ІТС

Дорожня карта розвитку виноградно-виноробної галузі України була розроблена у межах проекту

Міжнародного Торгового Центру (ІТС) «Сприяння виходу малих і середніх підприємств плодоовочевого сектору на зовнішні ринки та включення їх у ланцюжки доданої вартості». Мета проекту ІТС, що фінансується урядом Швеції, – розвиток ринкових можливостей і підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств плодоовочевої галузі шляхом надання їм технічної допомоги для виробництва товарів з урахуванням вимог цільових ринків, підвищення компетенції організацій з підтримки бізнесу для надання підприємцям ширшого кола якісних послуг, а також сприяння МСП у виході на нові ринки, зокрема, ринки ЄС.

Продовження робіт в рамках проекту ЄС «Інституційна та політична реформа для малого сільського господарства (IPRSA) передбачає доопрацювання українського програмного продукту **Vin-Cad-Ukr** та, по мірі потреби, його адаптацію до європейських вимог

Ukraine project: Linking SMEs in the fruits and vegetable sector to global and domestic markets and value chains

International
Trade
Centre

ITC

International Trade Center

Mendelova
univerzita
v Brně

*Наукові установи європейських країн:

А – в рамках угод

Oregon University

Uniwersytet Pomorski w Słupsku

Інститут генетики, фізіології та захисту рослин (Молдова)

B – подання проектів та спільні наукові публікації

Mendel University, Brno-Lednice Czech Republic

Tekirdag Viticulture Institute

NARO GENE BANK Japan

Робота в підкомісіях експертів MOBB - OIV Organization International of Vine and Wine

У 2024 році експерти ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» працювали у трьох підкомісіях MOBB – з генетики та селекції винограду, сталого виноградарства і змін клімату та фітопатології і захисту рослин

SUSTAIN Sustainable Development and Climate Change

GENET Genetic Resources and Vine Selection

PROTEC Vine Protection and Viticultural Techniques

Посилення напрямку виноробства та координація

Посилення напрямку виноробства

Розроблення технології ігристих вин типу Пет Нат із сортів винограду селекції ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова»

Pét-Nat, французький термін (Pétillant Naturel), також відомий як «метод предків». Цей метод дає можливість отримати ігристе вино, традиційно нефільтроване. В ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» апробовано у 2023 році, з 2024 року дослідження Пет Натів є предметом прикладного завдання

Робота дегустаційної комісії ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова»

В інституті діє Спеціалізована дегустаційна комісія профільної наукової установи ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» відповідно до «Порядку діяльності Спеціалізованої дегустаційної комісії профільної наукової установи ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова», затвердженого наказом ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» від 06 грудня 2023 року № 20 а, яка проводить органолептичну оцінку якості виноробної продукції з метою надання висновку для затвердження нових видів виноробної продукції або підтвердження її відповідності вимогам нормативної документації та внесення відповідних змін до технологічних інструкцій та технічних умов.

Освітньо-наукова робота ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова»

В ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» була розроблена єдина в Україні освітньо-наукова програма «Виноградарство», що сфокусована на аспектах виноградарства (технології виноградарства, селекція, ампелографія та дотичні дисципліни). Унікальна програма була стратегічно оновлена та узгоджена зі стандартом освіти на III освітній рівень за спеціальністю 203 – Садівництво та виноградарство. ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» має матеріально-технічну базу, в тому числі акредитовані за ISO 17-025 лабораторії для реалізації цієї програми.

За період з 2021 року по 2024 рік кількість докторів наук в ННЦ «ІВіВ ім. В.Є.Таїрова» збільшилась вдвічі (з 4-х до 8 осіб), кандидатів – на 11 осіб (всього 30 осіб).

Освітньо-наукова програма
Виноградарство
203 Садівництво та виноградарство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень

Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"
вул. 40-річчя Перемоги, 27, Таїрове, 65496, Україна; ідентифікаційний код 05433532

Дата видачі сертифіката
про акредитацію освітньої програми 17.01.2024

№ 6923

Строк дії сертифіката
про акредитацію освітньої програми 01.07.2029

Працюють спільні філії
кафедр (всього 8 із п'ятьма
ВНЗ Одеси та Умані)

У 2023 році відбулася акредитація освітньо-наукової програми «Виноградарство» - строк дії сертифікату – до 2029 року

У 2025 році ми відновили ліцензію на збірку
«Вісник виноградарства і виноробства» та
отримуємо категорію В

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА
ім. В.Є. ТАЇРОВА»

Дякую за увагу!

